

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Linda Bergendahl

OSAKEYHTIÖN PURKAMINEN
VAPAAEHTOISEN
SELVITYSMENETTELYN AVULLA

A Oy:n erityiskysymykset

Liiketalous
2018

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Linda Bergendahl
Opinnäytetyön nimi	Osakeyhtiön purkaminen vapaaehtoisen selvitysmenettelyn avulla
Vuosi	2018
Kieli	Suomi
Sivumäärä	45
Ohjaaja	Mika Kärkkäinen

Opinnäytetyöni aiheena on osakeyhtiön purkaminen. Kerron työssäni eri purkumenetelmistä. Erityisesti keskityn vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn ja esimerkiksi yritykseni A Oy:n erityiskysymyksiin. Työni tavoitteena on tutkia osakeyhtiön purkamista ja sen vaiheita sekä veroseuraamuksia ja tutkia case-yhtiön erityiskysymyksiä.

Tutkimus oli oikeusdogmaattinen eli lainopillinen tutkimus. Tutkimuksen teoriaosuus pohjautuu voimassa olevien lakien tutkimiseen ja tulkintaan sekä oikeuskirjallisuuteen. Lisäksi olen käyttänyt lain tukena erilaisia artikkeleita sekä patentti- ja rekisterihallituksen ja verottajan ohjeistuksia ja tiedotteita.

Osakeyhtiön lakkaamista, jossa yhtiön toiminta, oikeushenkilöllisyys ja olemassaolo päättyy kutsutaan osakeyhtiölaissa yhtiön purkamiseksi tai yhtiön purkautumiseksi. Purkautuminen voi perustua yhtiökokouksen, rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen. Osakeyhtiön purkamista säädellään osakeyhtiölaissa. Purkamisessa on eri tapoja riippuen siitä millaisessa asemassa yritys on. Erityisesti keskityn vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn, jossa yhtiön tilillä on varoja ja yhtiö puretaan selvitysmenettelyn avulla.

Empiirisessä osassa selvitin, mitä toimia case-yhtiön purkautumiseen tarvitaan. Erityiskysymyksissä suurimpaan asemaan nousee kirjanpidon tuhoutuminen ja sen vaikutukset selvitysmenettelyyn. Lopussa selvitän vielä case-yhtiölle tulevia veroseuraamuksia.

ABSTRACT

Author	Linda Bergendahl
Title	Dissolving a limited company through Voluntary Liquidation
Year	2018
Language	Finnish
Pages	45
Name of Supervisor	Mika Kärkkäinen

The aim of this thesis was to study the dissolution of a limited liability company. Different methods of dissolution with the focus on the voluntary settlement procedure and the case company specific issues were examined. The aim of the work was to study the stages and tax consequences as well as the dissolving of a limited liability company and to investigate the case-specific issues of the case company.

The research was conducted from a juridical point of view. The theoretical study of the thesis was based on the examination and interpretation of the existing laws and the legal literature. Law was also used to support the variety of articles as well as the guidelines and press releases of Patents and Registration and the Tax Administration.

The cessation of a limited company is called in the Limited Liability Companies Act for the company dissolving or company discharge. In this case the company's activities, legal personality and existence ended. Discharge may be based on the decision of the General Meeting or the decision of the registration authority or the Court. The dissolving of a limited liability company is governed by the Limited Liability Companies Act. The company's situation affects the discharging of the company. In this case the focus was on the voluntary settlement procedure in the case where the company's account has funds and the company is dissolved by a liquidation procedure.

In the empirical study the actions needed to dissolve the case company were studied. At this point the major issue is the destruction of accounts and its effects on the clearing procedure. At the end of the study tax consequences for the case company in case of dissolving the company were examined.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	7
2	OSAKEYHTIÖ YLEENSÄ	9
2.1	Osakeyhtiön perustaminen	13
2.2	Osakeyhtiön hallinto	13
3	OSAKEYHTIÖN PURKAMINEN VAPAAEHTOISEN SELVITYSMENETTELYN AVULLA	15
3.1	Tarkoitus	15
3.2	Asettaminen	15
3.3	Selvitystilan alkaminen	16
3.4	Selvitysmies tai selvitysmiehet	16
3.5	Tilinpäätös	17
3.5.1	Selvitystilaa edeltävältä ajalta	17
3.5.2	Tilinpäätös selvitystilan aikana	17
3.6	Yhtiökokous selvitystilan aikana	17
3.7	Haaste	18
3.8	Velkojen maksaminen	18
3.9	Jaon moite	19
3.10	Lopputilitys	20
3.11	Osakeyhtiön purkaminen	21
3.12	Selvitystilan jatkaminen	21
4	OSAKEYHTIÖN PURKAMISEN MUUT TAVAT	22
4.1	Sulautuminen	22
4.2	Jakautuminen	24
4.3	Konkurssi	25
4.4	Rekisteristä poisto	26
4.5	Viranomaisen määräämä selvitystila	27
5	CASE-YHTIÖN ERITYISKYSYMYKSET JA NIIDEN RATKAISU	30

5.1	Esittely	30
5.2	Tuhoutunut kirjanpito	31
5.3	Yrityksen varat	31
5.4	Yrityksen purkamisen tapa	31
5.5	Yhtiön purkaminen vapaaehtoisella selvitysmenettelyllä.....	32
6	VEROSEURAAMUKSET	34
6.1	Yleisesti osakeyhtiön verotuksesta	34
6.2	Purkautuvan osakeyhtiön verotus	34
6.3	Osakkaiden verotus.....	36
6.4	Jako-osan verotus	36
6.5	Purettavan yhtiön veroseuraamukset	37
6.6	Osakkaan verotus.....	37
7	POHDINTAA	39
7.1	Opinnäytetyön tavoite.....	39
7.2	Prosessin arviointi.....	42
	LÄHTEET	43

KUVIOLUETTELO

Kuvio 1. Yritysmuodot Suomessa 2018. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018. Viitattu 21.3.2018)	11
Kuvio 2. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset oikeudellisen muodon mukaan 2016. (SVT 2016. Viitattu 13.3.2018)	12
Kuvio 3. Purkautuvan yhtiön verotus-esimerkki. (Verohallinto 2017) Viitattu 6.4.2018.....	35
Kuvio 4. Selvitystila vaiheittain	40

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on osakeyhtiön lopettaminen. Käytän työssäni taustalla A Oy:tä ja sen erikoiskysymyksiä. Osakeyhtiön lopettamisessa on mahdollisia muutamia eri tavat. Tässä opinnäytetyössä keskityn vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn. Käyn läpi myös muita lopettamisen/purkamisen keinoja. Muita keinoja ovat sulautuminen, konkurssi, rekisteristä poisto, jakautuminen ja viranomaisen määräämä selvitystila. Päätin kuitenkin olla purkamatta kyseistä yhtiötä, jotta valmistumiseni ei pitkittyisi.

Tällä tutkimuksella haen vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Millä tavalla osakeyhtiö puretaan?
2. Mitkä ovat osakeyhtiön purkamisen vaiheet?
3. Miten määritellään osakeyhtiön purkamisen veroseuraamukset?
4. Miten case- yrityksen ongelmakohdat voitaisiin ratkaista?

Koska kyseessä on oikeudellinen opinnäytetyö, käytän siinä lähteenä kirjallisuutta. Tässä työssä lähteet ovat muodostuneet: oikeuskirjallisuudesta, lainvalmistelutoimista, artikkeleista, tilastoista ja verottajan ohjeistuksesta. Oikeustapauksia en työssäni käyttänyt, koska niitä ei ole tai ne ovat salaisia. Lähinnä löysin sellaisia oikeustapauksia, joissa käsitellään asunto-osakeyhtiön selvitysmenettelyä.

Aiheen tähän työhön sain A Oy:n omistajalta, jolla on lopetettavana eräs yhtiö. Ongelmana kuitenkin on se, että kyseisen yhtiön kirjanpito on tuhoutunut tulipalossa. Yhtiön toiminta on keskeytetty toistaiseksi. Yhtiön tilillä on myös varoja, mutta tilinpäätöstä ja kirjanpitoa ei ole tehty enää muutamaan vuoteen.

Purettava yhtiö A Oy on ollut tämän hetkisen omistajan vanhempien yritys. Yritys tulisi nyt purkaa, koska toimintaa ei ole ja omistajan vanhemmat ovat jo menehtyneet. Yhtiön omistuksessa on ollut omakotitalo, joka tuhoutui tulipalossa 2010. Samalla tulipalossa tuhoutui myös yrityksen kirjanpito. Tulipalon jälkeen vakuutusyhtiö maksoi korvausrahat yhtiön tilille. Tämän jälkeen yhtiön varoista on maksettu raunioiden raivauskulut. Opinnäytetyöni aihe on aina ajankohtainen,

koska Suomessa on paljon lepääviä yhtiöitä, jotka voisi lopettaa. Suomen taloudellinen tilanne vaikuttaa myös siihen, miten paljon yhtiöitä puretaan. Aiheesta on paljon materiaalia niin kirjallisuutena kuin internetissä. Selkeää kuvaa purkamisesta on kuitenkin hankala saada ja lisäksi, kun etsin tietoa tuhoutuneesta kirjanpidosta yleensä silloin tuli aiheeksi kirjanpitorikos ja selvitys siitä, kuinka osakeyhtiössä on pidettävä kirjanpitoa.

Eräänlaisena tavoitteena voidaan katsoa myös se, että tällä työllä pyrkisin saamaan sen tiedon, jota tarvitsen A Oy:n purkamiseen ja tulevaisuudessa purkaa kyseinen yhtiö. Haasteena purettavassa yhtiössä on tuhoutunut kirjanpito ja se, että yhtiön toiminta on keskeytetty toistaiseksi ja täten kirjanpitoa ei ole tehty moneen vuoteen. Verottaja kuitenkin hyväksyy sen, että A Oy:n viimeistä tilinpäätöstä käytetään selvitysmenettelyn pohjana.

2 OSAKEYHTIÖ YLEENSÄ

Yleisin Suomessa käytetty yritysmuoto on osakeyhtiö. Osakeyhtiö on pääomayhtiö, jossa osakkeenomistajat vastaavat yhtiön velvoitteista omalla sijoittamallaan pääomalla. (Yrittäjät 2014) Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö, joka syntyy, kun osakeyhtiö merkitään rekisteriin. Osakeyhtiöitä on sekä yksityisiä, että julkisia osakeyhtiöitä. Yksityisen osakeyhtiön arvopapereilla ei saa käydä julkista kauppaa. (Säiläkivi ym. 2006 15-16) Osakeyhtiön perustamiseen tarvitaan vähintään yksi henkilö ja vähimmäisosakepääoma on 2500 euroa. Julkisen osakeyhtiön vähimmäisosakepääoma on 80 000 euroa. Osakepääoma voi rahan lisäksi olla apportiomaisuutta tai näiden yhdistelmä. (Murtoniemi 2015) Apportiomaisuus on muuta kuin rahasisjoituksia. Apportti voi olla vain omaisuutta, jolla on yhtiölle taloudellista arvoa. (Patentti- ja rekisterihallitus 2015)

Osakeyhtiön toiminnan tarkoituksena on voiton tuottaminen osakkeenomistajille. (Mähönen ym. 2006 32) Osakeyhtiön toimielimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Näistä toimitusjohtaja ei kuitenkaan ole pakollinen. Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on hallituksessa oltava ainakin yksi varajäsen. (Murtoniemi 2015)

Osakkeenomistajilla on yhtiössä rajoitettu vastuu, mikä tarkoittaa sitä, että kukin omistaja on vastuussa yhtiön velvoitteista vain sijoittamallaan summalla. Toisaalta osakkeenomistajat eivät voi myöskään palauttaa yhtiön toiminnan aikana yhtiön osakepääomaa itselleen. Osakeyhtiön velkojan riskinä on osakeyhtiöön annettu velka ja sen korko. Tässä mielessä velkojan ja omistajan riskit ovat samansisältöiset. Velkojalla on siinä mielessä parempi asema, että hän on maksunsaantijärjestyksessä vahvempi ja täten saa saatavansa ennen osakkeenomistajien jako-osia. (Mähönen ym. 2006 27-28) Varoja saa jakaa osakkeenomistajille vain OYL:ssa määrätyissä tapauksissa ja varojen jakaminen edellyttää velkojen hyväksynnän.

Tällaisia tapoja ovat:

- 1) voiton eli osingon jakaminen
  - a. tämä voidaan jakaa ilman velkojen hyväksyntää
- 2) osakepääoman alentaminen
- 3) omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen
- 4) yhtiön varojen jako purku tilanteessa
- 5) lahjan antaminen tietyillä ehdoilla (L21.7.2006/624)

Osakeyhtiön purkamisessa velkojat ovat ensisijaisessa asemassa ennen osakkeenomistajia, jotka saavat loput jäljelle jääneet rahat. Tätä kutsutaan jako-osaksi. Tämän vuoksi purkamista säädellään osakeyhtiölaissa, jotta velkojen asema on suojattu (Mähönen ym. 2006 28-29)

Kuvio yksi havainnollistaa sen, että osakeyhtiö on Suomessa käytetyin yhtiömuoto. Melkein puolet Suomen yhtiöistä on osakeyhtiöitä. Osakeyhtiössä on se hyvä puoli, että osakas vastaa yrityksen riskeistä vain sijoittamallaan pääomapanoksella. Yritystoiminnan alussa on mahdollista, että osakkaalta vaaditaan lainojen vakuudeksi henkilökohtaista omaisuuttaan. Osakeyhtiössä on myös se hyvä puoli, että mikäli osakkaita on enemmän kuin yksi, ovat kaikki tasavertaisessa asemassa. (Yritystulkki 2018)

Yritysmuoto	2.1.2018
Osakeyhtiö	270 553
Yksityinen elinkeinonharjoittaja	204 031
Asunto-osakeyhtiö	89 134
Kommandiittiyhtiö	28 279
Avoin yhtiö	10 054
Osuuskunta	4 229
Sivuliike	1 184
Aatteellinen yhdistys (*)	442
Julkinen osakeyhtiö	248
Osuuspankki	192
Säätiö (*)	41
Keskinäinen vakuutusyhtiö	33
Säästöpankki	19
Vakuutusosakeyhtiö	16
Asumisoikeusyhdistys	17
Vakuutusyhdistys	7
Valtion liikelaitos	3
Eurooppayhtiö	1
Eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä	1
Eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän sivuliike	1
Hypoteekkiyhdistys	1
Yhteensä	608 486

Kuvio 1. Yritysmuodot Suomessa 2018. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018. Viitattu 21.3.2018)

Oikeudellinen muoto	Aloittaneita yrityksiä	Aloittaneiden osuus yrityskannasta, %	Lopettaneita yrityksiä	Lopettaneiden osuus yrityskannasta, %
Yhteensä	28 533	7,6	24 870	6,6
11 Luonnollinen henkilö	13 577	8,4	13 289	8,2
31 Osakeyhtiö	12 558	7,3	8 303	4,7
90 Muu oikeudellinen muoto	913	19,5	708	14,2
21 Kommandiittiyhtiö	575	2,8	1 421	7,2
14 Avoin yhtiö	440	5,7	629	8,5
41 Osuuskunta	184	6,5	128	4,4
13 Verotusyhtymä	157	7,5	116	5,5
35 Asunto-osakeyhtiö	81	1,9	167	4,1
15 Konkurssipesä	37	38,1	37	41,6
12 Kuolinpesä, perikunta	8	0,7	66	6,3
54 Taloudellinen yhdistys	3	3,2	5	5,4

Kuvio 2. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset oikeudellisen muodon mukaan 2016. (SVT 2016. Viitattu 13.3.2018)

Kuvio 2 havainnollistaa taas sitä, kuinka monta yhtiötä on aloittanut ja lopettanut vuonna 2016. Kuten kuvioista voi huomata osakeyhtiöitä perustetaan ja lopetetaan toiseksi eniten. Ensimmäisenä on toiminimi/luonnollinen henkilö. Osakeyhtiöiden määrästä kertoo myös se, että se on Suomessa käytetyin yhtiömuoto. ((Ukko.fi 2014)

Syynä siihen, että toiminimi on suositumpi kuin osakeyhtiö, saattaa olla se, että toiminimi on helpoin yhtiömuoto. Siinä yksityishenkilön on mahdollista harjoittaa liiketoimintaa. Toiminimen perustaminen on helppoa, koska se ei vaadi aloitus-pääomaa. Pelkkä ilmoitus kaupparekisteriin on riittävä. Usein toiminimen toimin-

taa voidaan myös harjoittaa oman toisen työn tai opiskelujen ohella. (Ukko.fi 2014)

2.1 Osakeyhtiön perustaminen

Osakeyhtiö syntyy, kun se merkitään rekisteriin. Osakeyhtiö perustetaan siten, että osakkeenomistajat tekevät perustamissopimuksen kirjallisena ja allekirjoitettuna. Perustamissopimuksessa on mainittava vähintään seuraavat asiat:

- Sopimuksen päivämäärä
- Osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet
- Osakkeesta yhtiölle maksettava määrä
- Osakkeen maksuaika
- Yhtiön hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat (Yrittäjät 2014)

Tilikaudesta määrätään joko perustamissopimuksessa tai yhtiöjärjestyksessä. Perustamissopimukseen on liitettävä yhtiöjärjestys, jolla säädellään yhtiön toimintaa. Yhtiöjärjestyksessä on mainittava toiminimi, kotipaikka ja toimiala. (Yrittäjät 2014)

Jos osake maksetaan apporttiomaisuudella, on tästä määrättävä perustamissopimuksessa. Rahassa maksettava merkintähinta suoritetaan yhtiön pankkitilille. (Yrittäjät 2014)

2.2 Osakeyhtiön hallinto

Ylintä päätösvaltaa yhtiössä käyttää osakkeenomistajien muodostama yhtiökokous. Yhtiöllä on aina oltava hallitus, joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan järjestämisestä asianmukaisesti. Hallitukseen on valittava yhdestä viiteen varsinaista jäsentä, mikäli yhtiöjärjestyksessä ei ole toisin määrätty. Jos hallituksessa on vähemmän kuin kolme jäsentä, on sille valittava myös yksi varajäsen. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallitus päättää asioista, jotka eivät lain mukaan kuulu suoraan yhtiökokouksen päätettäväksi. Hallituksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja. Hallitus on kutsuttava koolle mikäli joku hallituksen jäse-

nistä tai toimitusjohtaja näin vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä. (Yrittäjät 2014)

Osakeyhtiö syntyy silloin, kun se merkitään kaupparekisteriin. Mikäli yhtiötä ei merkitä rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa perustamissopimuksen allekirjoittamisesta, yhtiön perustaminen raukeaa. Osakkeet on maksettava ennen rekisteröinti-ilmoitusta ja yhtiö ei voi hankkia oikeuksia tai tehdä sitoumuksia ennen kuin se on rekisteröity kaupparekisteriin. (Yrittäjät 2014)

3 OSAKEYHTIÖN PURKAMINEN VAPAAEHTOISEN SELVITYSMENETTELYN AVULLA

Tässä luvussa käsittelen vapaaehtoista selvitysmenettelyä. Tämä luku käsittelee koko menettelyprosessia ja sen vaiheita.

3.1 Tarkoitus

Osakeyhtiön purkamisessa osakeyhtiö lakkaa olemasta ja sen varat siirtyvät osakkeille. Osakeyhtiön purkaminen eroaa sulautumisesta siinä, että purkamisessa noudatetaan selvitysmenettelyä, kun taas sulautumisessa yhtiö purkautuu ilman selvitysmenettelyä. (Blummé, Pitkänen, Raunio & Äärilä 2001, 174) Purkautumista edeltää selvitysmenettely, joka ei välttämättä tarkoita sitä, että osakeyhtiö purkautuu. Osakeyhtiön yhtiökokous voi jatkaa yhtiön toimintaa osakeyhtiölain 5:27:ssä tarkoitetulla kahden kolmasosan määräenemmistöllä. (Säilä-kivi ym. 2007, 287)

Selvitysmenettely on tarkoitettu niille yhtiöille, joissa on enemmän varoja kuin velkoja, eikä yhtiön toimintaa voi enää jatkaa. Selvitysmenettelyn tarkoituksena on yhtiön varallisuusaseman selvittäminen, yhtiön omistuksessa olevan omaisuuden muuttaminen rahaksi, yhtiön velkojen maksaminen ja velkojen jälkeisen omaisuuden jakaminen osakkeenomistajille osakkeiden lukumäärän suhteessa, ellei yhtiöjärjestyksessä ole muuta mainittu. (Säiläkivi ym. 2007, 289) Osakeyhtiö purkautuu ja selvitysmenettely päättyy, kun selvitysmiehen esittämä lopputilityksen yhtiökokouksessa. Purkamisesta tulee vielä tehdä ilmoitus kaupparekisteriin. (Ossa 2014, 323) Mikäli yhtiöllä on enemmän velkaa kuin varoja, on yhtiö asetettava konkurssiin. (Säiläkivi ym. 2007, 289)

3.2 Asettaminen

Yhtiö voidaan asettaa selvitystilaan kolmella eri tavalla:

1. Yhtiökokouksen päätökseen perustuen
2. Rekisteriviranomaisen päätökseen perustuen
3. Tuomioistuimen päätökseen perustuen (Säiläkivi ym. 2007, 287)

Lähtökohtana kuitenkin on, että osakeyhtiö asetetaan selvitystilaan yhtiökokouksen päätöksen perusteella. (Säiläki ym. 2007, 290) Tuomioistuimen päätökseen perustuvan selvitystilaan asettamiset koskevat osakkeenomistajien vaikutusvallan väärinkäyttöä. (Mähönen ym. 2006, 657) Mikäli yhtiö joudutaan määräämään selvitystilaan, ei kyseessä ole luonnollisesti enää vapaaehtoinen selvitystilamenettely. (Säiläki ym. 2007, 290)

Osakeyhtiön yhtiökokouksessa on tehtävä päätös selvitystilan alkamisesta 2/3 osan määränemmistöllä. Selvitystila alkaa pääsääntöisesti heti, kun yhtiökokous on tehnyt päätöksensä. Yhtiökokous voi myös päättää, että selvitystila lakkaa ja osakeyhtiön toiminta jatkuu. (Säiläki ym. 2007, 290)

Kutsu selvitystilan alkamista koskevaan kokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille kirjallisesti, viimeistään kuukautta ennen ja aikaisintaan kahta kuukautta ennen kokousta, mikäli yhtiöjärjestyksessä ei ole muuta määritelty. (Mähönen ym. 2006, 658)

3.3 Selvitystilan alkaminen

Selvitystila alkaa heti, kun päätös on tehty, mikäli yhtiökokous ei päätöksessä määrää myöhempää ajankohtaa alkamiselle. Kun selvitystilaa koskeva päätös tehdään, valitaan samalla selvitysmies tai selvitysmiehet edustamaan yhtiötä. Selvitystila ja valitut selvitysmiehet merkitään kaupparekisteriin, tämän ilmoituksen tekee selvitysmies. Selvitysmies korvaa yhtiön toimitukset yhtiökokousta lukuun ottamatta. (Mähönen ym. 2006, 664)

3.4 Selvitysmies tai selvitysmiehet

Selvitysmiehet tulevat edustamaan osakeyhtiötä hallituksen, toimitusjohtajan ja hallintoneuvoston sijalle. Selvitysmiesten kelpoisuusehtoja koskevat samat kelpoisuusehdot kuin hallituksen jäseniä. (Mähönen ym. 2006, 665) Selvitysmiehenä voi toimia luonnollinen henkilö. Hän ei voi olla alaikäinen, liiketoimintakiellossa, asetettu konkurssiin tai hänelle ei voi olla määrätty edunvalvojaa tai hänen toimintakelpoisuutta ei olla rajoitettu. (OYL 6:10) Selvitysmiesten toimikausi on toistaiseksi jatkuva. (Mähönen ym. 2006, 665)

Selvitysmiehet hoitavat osakeyhtiön asioita selvitystilan aikana ja heidän tulee mahdollisimman pian realisoida yhtiön omaisuutta ja maksaa yhtiön velat. (OYL 20:9) Osakeyhtiön liiketoimintaa on mahdollista väliaikaisesti jatkaa, mikäli se on tarpeen yhtiön omaisuuden arvon säilyttämiseksi. (Mähönen ym. 2006, 665)

3.5 Tilinpäätös

3.5.1 Selvitystilaa edeltävältä ajalta

Selvitysmiesten on laadittava osakeyhtiölle tilinpäätös selvitystilaa edeltävältä ajalta, mikäli tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa. Mikäli yhtiöllä on tilintarkastusvelvollisuus, on tämä tilinpäätös myös tarkastettava. Selvitystilan vuoksi tilintarkastajien on kertomuksessaan kerrottava, onko selvitystilaa tarpeettomasti pitkitetty ja ovatko selvitysmiehet toimineet asianmukaisesti. (Säiläkivi ym. 2007, 294)

Joissain tapauksissa selvitysmiesten on laadittava tilinpäätös useammalta tilikaudelta. Tämä ehto tulee voimaan silloin jos hallitus tai toimitusjohtaja ovat laiminlyöneet osakeyhtiölakiin ja kirjanpitosääntelyyn perustuvat tehtävänsä useammalta tilikaudelta. Jos osakeyhtiön on laadittava toimintakertomus, on se myös selvitysmiesten tehtävänä. (Säiläkivi ym. 2007, 294)

3.5.2 Tilinpäätös selvitystilan aikana

Selvitysmiesten on aina laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus, jotka on varsinaisen yhtiökokouksen hyväksyttävä. Selvitysmiesten on sisällytettävä ensimmäiseen tilinpäätökseen se selvitystilaa edeltävä kausi, jolta ei vielä ollut laadittu tilinpäätöstä silloin, kun päätös selvitystilaan asettamisesta tehtiin. (Mähönen ym. 2006, 668)

3.6 Yhtiökokous selvitystilan aikana

Vaikka yhtiö asetetaan selvitystilaan, sen yhtiökokous ei lakkaa olemasta yhtiöoikeudellisena toimielimenä. Yhtiökokous voi kesken selvitystilan päättää, että selvitystila lopetetaan ja yhtiön toiminta jatkuu normaalisti. Normaalista yhtiöko-

kousmenettelystä yhtiökokous poikkeaa siten, että yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset tulevat hallituksen sijaan selvitysmiehiltä. Yhtiön on mahdollista myös jakaa voittoa selvitystilan aikana. (Säiläkivi ym. 2007, 295)

Yhtiökokouksen lakkaamattomuus ilmenee selvitystilan tarkoituksesta. Selvitysmenettelyn tarkoituksena on yhtiön varallisuuden selvittäminen, tarpeellisen omaisuusmäärän muuttaminen takaisin rahaksi, velkojen maksu sekä ylijäämän maksaminen takaisin osakkeenomistajille tai muille, siten kuten yhtiöjärjestyksessä määrätään. Selvitystilan aikana yhtiökokoukseen sovelletaan osakeyhtiönlain asettamia säännöksiä, jollei OYL 20 luvun säännöksistä muuta johdu. (Mähönen & Villa, 2006, 414)

Yhtiön on mahdollista jakaa voittoa selvitystilan aikana. Myös muu laillinen varojen jako on mahdollista myös selvitystilan aikana. Osakeyhtiö voi päättää jakaa sijoitetun vapaan pääoman rahastoa. Selvitysmiehet tekevät ehdotukset varojen jakamisesta yhtiökokoukselle. (Villa ym. 2006 414)

3.7 Haaste

Selvitysmiesten on haettava julkinen haaste yhtiön velkojille. Rekisteriviranomainen antaa haasteen. Haasteessa ilmoitetaan määräpäivä, johon mennessä velkojien on ilmoitettava saatavansa, mikäli he eivät sitä tee, tuntemattomat velat lakkaavat eli prekludoituvat. Tässä tapauksessa on kyse julkisesta haasteesta ja se julkistetaan virallisessa lehdessä viimeistään kolme kuukautta ennen määräpäivää. (Villa ym. 2006, 415) Tuomioistuim voi määrätä selvitysmiehet huolehtimaan, että kuulutus kerrotaan yhtiön tunnetuille velkojille. Tässä tiedonannossa on oltava tiedot yhtiön veloista. Lisäksi tiedonannossa on kerrottava velan peruste ja pääoman määrä sekä velkoja ja hänen yhteystiedot. (Mähönen ym. 2006, 666)

3.8 Velkojen maksaminen

Lähtökohtaisesti selvitysmenettelyssä realisoidaan osakeyhtiön omaisuus. (Villa ym. 2006, 415) Yhtiön velkojille jaetun julkisen haasteen määräpäivän jälkeen on selvitysmiesten maksettava kaikki yhtiön velat. Mikäli velka on riittävä, eräntymätön tai muusta syystä sitä ei voida maksaa, on maksamiseen tarvittavat varat

laitettava sivuun. (Mähönen ym. 2006, 669) Tämän jälkeen selvitysmiesten on jaettava yhtiön loput varat yhtiön omistajille tai siten kuten yhtiöjärjestyksessä on määrätty. Selvitysmiesten on toimittava mahdollisimman nopeasti ja pyrittävä siihen, että selvitystilaa ei turhaan pitkitettäisi. (Villa ym. 2006, 415)

Mikäli jako-osuuksista ei ole yhtiöjärjestyksessä muuta sovittu, jaetaan yhtiön omaisuus osakkeenomistajille siinä suhteessa, kun he omistavat osakkeita. Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että eri osakelajin osakkeet tuottavat erilaisia oikeuksia yhtiön jako-osaan. (Mähönen ym. 2006, 669) Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä osakkeiden jako-osan eri suhteista tai siitä, että varat suoritetaan jollekin toiselle kuin osakkeenomistajalle. Osakkeenomistajat voivat yksimielisellä päätöksellä myös päättää jakaa yhtiön varat haluamallaan tavalla. (Villa ym. 2006, 416)

Osakeyhtiön purkamisessa velkojen maksunsaantiasema on osakkeenomistajan asemaa parempi. Osakkaat eivät saa jako-osuutta ennen kuin yhtiön velat ovat maksettu, mukaan lukien velkojen korot tai pääomalainat. (Villa ym. 2006, 416)

Osakkeen omistajalle, jolla on oikeus yhtiön varojen jako-osaan, voidaan antaa vakuutta vastaan ennakkoa hänen osuudestaan. Selvitysmiehet ovat vastuussa, että ennakosta on saatu vastaksi vakuus. Jako-osaennakko voi olla myös muutakin kuin rahaa, esimerkiksi yhtiön liiketoimintaa. (Villa ym. 2006, 416)

3.9 Jaon moite

Osakkeenomistajilla on oikeus moittia yhtiön varojen jakamista. Moite-oikeus on vain osakkeenomistajilla, ei esimerkiksi jako-osaan oikeutetuilla. Muiden, kuin osakkeenomistajien asemaa suojataan vahingonkorvausta koskevalla säätellyllä. (Villa ym. 2006, 416)

Osakkeenomistajan, joka ei ole tyytyväinen selvitysmiehen tekemään omaisuuden jakoon, on moitittava jakoa kanteella kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lopputilitys on esitetty yhtiökokouksessa. Kolmen kuukauden määräaika alkaa siitä, kun lopputilitys esitetään yhtiökokouksessa, riippumatta siitä, hyväksyykö yhtiö-

kokous lopputilityksen vai ei. Tässäkin kohtaa yhtiötä edustavat selvitysmiehet. (Mähönen ym. 2006, 673)

Oikeus jako-osuuteen vanhennee viiden vuoden kuluttua, kun lopputilitys on esitetty yhtiökokouksessa. Tämä aika koskee niin osakkeenomistajia kuin muitakin jako-osuuteen oikeutettuja tahoja. (Mähönen ym. 2006, 673)

Jako-osuuksien maksaminen kuuluu selvitysmiehen tehtäviin. Mikäli yhtiölle ilmaantuu varoja jakamisen jälkeen, on selvitystilaa jatkettava ja asiasta on annettava jälkiselvitys (Mähönen ym. 2006, 673)

3.10 Lopputilitys

Sen jälkeen kun selvitysmiehet ovat suorittaneet tehtävänsä ja he ovat jakaneet yhtiön varat, heidän on laadittava lopputilitys. Lopputilityksessä laaditaan selvitysmiesten hallinnosta kertomus, joka käsittää koko selvitysmenettelyajan. Kertomukseen tulee liittää selostus yhtiön omaisuuden jaosta ja siihen on liitettävä yhtiön tilinpäätökset, toimintakertomukset ja tilintarkastuskertomukset koko selvitystilamenettelyn ajalta. (Mähönen ym. 2006, 673) Tämä on olennaista, koska selvitysmenettelyn tarkoitus on yhtiön purkaminen ja yhtiön jäljelle jääneiden varojen jakaminen jako-osuuksien saajille ja koska osakkeenomistajilla on vielä mahdollisuus moittia jako-osuuksiaan. (Villa ym. 2006, 417)

Kertomus on annettava tilintarkastajille kokonaisuudessaan ja tilintarkastajien on kuukauden kuluessa annettava tilintarkastuskertomus koskien lopputilitystä ja selvitystilan aikaista hallintoa. (Mähönen ym. 2006, 674)

Kun selvitysmiehet saavat tilintarkastajilta kertomuksen, on heidän kutsuttava viipymättä koolle yhtiökokous, jossa tarkastetaan lopputilitys. (Mähönen ym. 2006, 674)

Selvitysmiesten on ilmoitettava lopputilitys rekisteröitäväksi. Näistä ehdoista säädetään OYL 8:6. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa yhtiökokouksen käsittelystä. Ilmoitukseen on liitettävä tilintarkastusker-

tomus sekä selvitysmiehen kirjallinen selvitys lopputilityksen vahvistamisen päävämäärästä. (Mähönen ym. 2006, 674)

3.11 Osakeyhtiön purkaminen

Osakeyhtiö purkautuu, kun selvitysmiehet esittävät lopputilityksen yhtiökokouksessa. Osakeyhtiön purkauduttua se ei enää ole oikeushenkilö, minkä vuoksi se ei voi enää hankkia omaisuutta tai tehdä sitoumuksia. (Villa ym. 2006, 418)

3.12 Selvitystilan jatkaminen

Selvitystilaa on jatkettava mikäli:

1. Purkamisen jälkeen ilmaantuu uusi varoja
2. Yhtiötä vastaan nostetaan kanne
3. Selvitystoimille on muutoin tarvetta. (Villa ym. 2006, 418)

Selvitysmiesten on ilmoitettava selvitystilan jatkamisesta, jotta se voidaan rekisteröidä. (Villa ym. 2006, 418) Mikäli selvitysmiehet katsovat, että selvitystilan jatkamiselle ei ole tarvetta, sitä ei ole pakko jatkaa. Tällaisia tilanteita ovat sellaiset, joissa selvitys on niin yksinkertainen, että selvitystilan jatkaminen ei ole tärkeää. Tässä tapauksessa selvitysmiehet voivat tehdä tarvittavat toimenpiteet, laatia siitä selvityksen ja toimittaa se osakkeenomistajille. (Villa ym. 2006, 418)

Selvitystilaa ei tule jatkaa, jos yhtiön varat ei riitä yhtiön selvittämiseen tai yhtiön varoista ei ole tietoa tai osakkeenomistaja ei ota selvitysmenettelyn kustannuksia vastattavakseen. (Villa ym. 2006, 418)

4 OSAKEYHTIÖN PURKAMISEN MUUT TAVAT

Tässä luvussa käsittelen eri tapoja purkaa osakeyhtiö. Kuvailen tapoja ja kerron hieman niiden eroavaisuuksista. Luvussa kerron muista tavoista, paitsi vapaaehtoisesta selvitysmenettelystä, johon keskityn luvussa neljä. (Mähönen, Säiläkivi & Villa 2006, 652)

Osakeyhtiön lakkaamista, jossa yhtiön toiminta, oikeushenkilöllisyys ja olemassaolo päättyvät kutsutaan osakeyhtiölaissa yhtiön purkamiseksi tai yhtiön purkautumiseksi. Purkautuminen voi perustua yhtiökokouksen, rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen. (Mähönen, Säiläkivi & Villa 2006, 652) Muita keinoja osakeyhtiön purkamiseen ovat sulautuminen, konkurssi, rekisteristä poisto, jakautuminen ja viranomaisen määräämä selvitystila. (Mähönen ym. 2006, 481)

4.1 Sulautuminen

Sulautumisessa kaksi tai useampia yhtiöitä yhdistyy ja yhdistyvien yhtiöiden varat ja velat siirtyvät vastaanottavalle yhtiölle (Norri 1997,492). Sulautumisessa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat saavat vastikkeena rahoilleen vastaanottavan yhtiön osakkeita. Vastike voi olla myös rahaa, muuta omaisuutta ja sitoumuksia. (Mähönen ym. 2006, 481)

Sulautuminen voi tapahtua kahdella eri tavalla. Nämä tavat on absorptiosulautuminen ja kombinaatiosulautuminen. Absorptiosulautumisessa yksi tai useampi yhtiö sulautuu vastaanottavaan yhtiöön. Kombinaatiosulautumisessa vähintään kaksi sulautuvaa yhtiötä perustavat uuden yhtiön, johon nämä yhtiöt sulautuvat. (Mähönen ym. 2006, 482)

Osakeyhtiölain 16 luvun 3 pykälän mukaan sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden hallitusten on laadittava kirjallinen sulautumissuunnitelma. Tämä suunnitelma tai sopimus aloittaa itse yhtiöiden sulautumisen. Osakeyhtiölain 16 luvussa 3 pykälässä on mainittuna sulautumissuunnitelman vähimmäissisältö eri sulautumisissa. Sulautussuunnitelmaan voidaan lisätä muitakin ehtoja, joita ei laissa ole mainittu tai jättää pois sellaisia ehtoja, jotka eivät tule kyseisessä sulautumisessa esille. Su-

lautumissuunnitelma on yhtiöiden hallitusten perusta toteuttaa sulautuminen. Jos sulautumisesta päättää hallitus, toimii suunnitelma hallituksen päätösehdotuksena yhtiökokoukselle. Sulautumiseen osallistuvien jokaisen hallituksen on nimitettävä tilintarkastaja antamaan suunnitelmasta lausunto. Tilintarkastajat arvioivat suunnitelman oikeudellisuutta ja riittävyttä. Mikäli suunnitelma hyväksytään on se ilmoitettava rekisteröitäväksi kuukauden kuluessa allekirjoituksesta ja siihen on liitettävä tilintarkastajan lausunto. Sulautumisesta tulee tehdä kuulutus velkojille, koska niiden velkojien, joiden saatava on syntynyt ennen suunnitelman syntymistä, on heidän mahdollista vastustaa sulautumista. (Mähönen ym. 2006, 500-512)

Kuulutusta haetaan neljän kuukauden kuluessa siitä, kun suunnitelma on rekisteröity kaupparekisteriin. Mikäli kuulutusta ei haeta tänä aikana, sulautuminen raukeaa. Ne yhtiöt, jotka ovat sulautumassa, hakevat kuulutusta. Mikäli vastaanottavan yhtiön tilintarkastajan lausunnosta ilmenee seikka, että sulautuminen vaarantaa vastaanottavan yhtiön velkojen maksua, on myös vastaanottavan yhtiön haettava kuulutus. Kuulutus haetaan yritys- ja yhteisötietojärjestelmältä. Vastaanottava yhtiö tekee hakemuksen netissä, jolloin tarvitaan suomalainen henkilötunnus sekä verkkopankkitunnukset. Sulautuvan yhtiön on liitettävä hakemukseen allekirjoitettu lomake, josta ilmenee sulautumisen yksilölliset tiedot. Kuulutushakemus on maksullinen ja se maksaa 380 euroa per kuulutettava yhtiö vuonna 2018. Hakemuksen voi tehdä myös paperisena, mutta silloin se on hieman hintavampi 420 euroa vuonna 2018. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018)

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) antaa niille velkojille kuulutuksen, joilla on oikeus vastustaa sulautumista. PRH julkaisee kuulutuksen virallisessa lehdessä viimeistään kolme kuukautta ennen määräpäivää. Kuulutuksesta tehdään myös kaupparekisteriin merkintä. Kuulutusta hakeneiden yhtiöiden on lähetettävä ilmoitus velkojille viimeistään kuukausi ennen määräpäivää. Tästä tulee yhtiölle jäädä myös todistus, koska se tarvitaan liitteeksi ilmoitukseen, mikäli sulautuminen täytäntöönpannaan. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018)

Velkojille annetaan kuulutus sen vuoksi, että heillä on mahdollisuus vastustaa sulautumista. Vastustus on sallittua silloin, mikäli velkojan saatava on syntynyt en-

nen kuin sulautumissuunnitelma on rekisteröity. Jos velkoja vastustaa sulautumista, PRH ilmoittaa siitä yhtiölle ja sulautuminen raukeaa kuukauden kuluttua määräpäivästä. Mikäli yhtiö pystyy vahvistamaan sen, että velkoja on saanut maksun, on asian käsittelyä lykättävä. (Patentti- ja rekisterihallitus 2018)

Mikäli kukaan ei vastusta sulautumista, sulautumisesta päättää sulautuvassa yhtiössä yhtiökokous, joissain tapauksissa myös hallitus. Vastaanottavassa yhtiössä sulautumisesta puolestaan päättää hallitus. Mikäli sulautumispäätös tulee, on yhtiöiden yhdessä tehtävä ilmoitus rekisteriviranomaiselle sulautumisen täytäntöönpanosta neljän kuukauden kuluessa päätöksestä. (Mähönen ym. 2006, 500-512)

4.2 Jakautuminen

Jakautumisessa jakautuvan yhtiön varat ja velat osittain tai kokonaan siirtyvät yhdelle tai useammalle osakeyhtiölle ja samalla jakautuvan yhtiön osakkaat saavat vastikkeena vastaanottavan yhtiön osakkeita. Yhtiö voidaan jakaa kokonaan tai osittain. (Mähönen ym. 2006, 525)

Kokonaisjakautumisessa yhtiön kaikki varat ja velat siirtyvät yhdelle tai useammalle vastaanottavalle yhtiölle ja jakautuva yhtiö purkautuu jakautumisen seurauksena. Vastaanottavan yhtiön voi perustaa jakamisen seurauksena tai se voi olla jo olemassa oleva yritys. Tässä jakautumisessa vastaanottavia yhtiöitä on oltava vähintään kaksi. (Säiläkivi, Mähönen & Villa 2007, 228)

Osittaisjakautumisessa osa jakautuvan yhtiön varoista ja veloista siirtyy yhdelle tai useammalle vastaanottavalle yritykselle. Loppuosa varoista jää jakautuvaan yhtiöön. (Säiläkivi ym. 2007, 228)

Jakautumiseen osallistuvien yhtiöiden tulee tehdä kirjallinen jakautumissuunnitelma. Suunnitelman sisältö on esitelty osakeyhtiölaissa ja se on hyvin samantapainen kuin sulautumissuunnitelma. Jakautumissuunnitelma on päivättävä ja allekirjoitettava ja siihen on myös liitettävä tilintarkastajan lausunto ja kuten sulautumisessakin, jakautumissuunnitelma on ilmoitettava rekisteröitäväksi kuukauden sisällä suunnitelman allekirjoittamisesta. Jakautumisesta päättää jakautuvassa yh-

tiössä yhtiökokous, kun taas vastaanottavassa yhtiössä asiasta päättää hallitus. (Säiläkivi ym. 2007, 228)

Kun jakautumisesta tehdään päätös, on siitä tehtävä rekisteriviranomaiselle ilmoitus neljän kuukauden kuluessa. Kuten sulautumissuunnitelmassa myös jakautumisessa on liitettävä mukaan tilintarkastajan lausunto. Kun viranomainen rekisteröi jakautumisen, jakautuvan yhtiön varat ja velat siirtyvät ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle yhtiölle. Mikäli yhtiö jaetaan vain osittain, jaetaan ainoastaan jakautumissuunnitelmassa jaetut varat ja velat. (Säiläkivi ym. 2007, 229)

4.3 Konkurssi

Konkurssimenettelystä säädetään tarkemmin konkurssilaissa. Konkurssissa velallisen eli yhtiön varallisuus käytetään kerralla velkojen maksuun. (Mähönen ym. 2006, 679) Konkurssi alkaa, kun tuomioistuin päättää yhtiön asettamisesta konkurssiin. Hakemuksen konkurssin aloittamisesta voi tehdä niin velkoja kuin velallinenkin. (Koulu & Lindfors, 2004, 17) Mikäli velkoja jättää konkurssihakemuksen itse, tulee siihen liittää luettelo suurimmista velkojista sekä yleisluontoinen selvitys omaisuudesta ja veloista. Mikäli taas velkoja hakee konkurssia tuomioistuimelta, on siihen liitettävä perustelu konkurssiin asettamisesta sekä velkojan ja velallisen yhteystiedot. Konkurssin alkamisesta julkaistaan kuulutus virallisessa lehdessä ja se merkitään useisiin rekistereihin. (Yritys- Suomi)

Kun konkurssi alkaa, velallisen omaisuus eli konkurssipesä siirtyy velkojen määräämisvaltaan. Velkojen määräämisvaltaa kutsutaan myös velkojakollektiiviksi. Velkojakollektiivi hallitsee ja hoitaa konkurssipesää siihen asti, kunnes he saavat omaisuuden myytyä. Velkojakollektiivin edustajana toimii pesänhoitaja, jolle kuuluu käytännön toimet, kuten omaisuuden muuttaminen rahaksi. (Mähönen ym. 2006, 680; Koulu ym. 2004, 17) Tuomioistuin määrää pesänhoitajan. Pesänhoitajalla tulee olla tehtävän vaatima kyky, taito ja kokemus. Useimmiten pesänhoitajana toimivat asianajajat. (Yritys- Suomi)

Yleensä konkurssipesää on ennen virallista konkurssia selvitettävä, koska omaisuus ja velat ovat usein niin sotkussa, että niiden muuttaminen suoraan rahaksi ja

maksuiksi on hankalaa. Selvittämisen hoitaa konkurssipesä itse, velkojainkokous ja pesänhoitaja. Konkurssiselvittely jaetaan yleensä velka- ja omaisuusselvittelyyn. Velkaselvittelyssä selvitetään velallisen velat ja omaisuusselvittelyssä tarkastellaan konkurssipesän varallisuutta. Velkojen ja varojen yhteenvetoa kutsutaan pesäluetteloksi, joka on laadittava kahden kuukauden kuluessa konkurssin alkamisesta. (Yritys- Suomi; Koulu ym. 2004, 18) Velkojan on itse valvottava saatavaansa konkurssissa. Velkojan tulee ilmoittaa pesänhoitajalle velan määrä ja peruste. Pesänhoitaja kokoaa ilmoitukset yhteen ja laati jakoluetteloehdotuksen, jonka hän lähettää tuomioistuimelle. Mikäli jakoluettelon saatavissa on erimielisyyksiä, tuomioistuin ratkaisee ne ja tämän jälkeen vahvistaa jakoluettelon. (Koulu ym. 2004, 18)

Kun konkurssipesä on selvitetty, ryhdytään omaisuutta muuttamaan rahaksi. Konkurssipesän on muutettava varallisuus rahaksi siten, että siitä saadaan mahdollisimman hyvä tulos. Kun omaisuus on myyty, pesänhoitaja maksaa velkojilleen jako-osuudet ja samalla hän tekee lopputilityksen. Konkurssi päättyy, kun velkojat ovat hyväksyneet lopputilityksen. (Koulu ym. 2004, 18)

Jos yhtiön varat eivät riitä konkurssimenettelyn kustannuksiin, on tuomioistuimen tehtävä päätös, että konkurssi raukeaa ja yhtiö poistetaan rekisteristä. Jos yhtiössä on jonkin verran varoja, ne palautuvat ulosottomiehelle, joka jakaa varat eteenpäin velkojille. (Yritys-suomi)

4.4 Rekisteristä poisto

Mikäli yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen maksamiseen tai yhtiön varoista ei saada selvyyttä, on rekisteriviranomaisen poistettava yhtiö rekisteristä sen sijaan, että yhtiö purettaisiin selvitysmenettelyllä. (Mähönen ym. 2006, 653) Osakeyhtiö voidaan poistaa kaupparekisteristä myös:

- mikäli sillä ei ole toimikelpoista hallitusta, joka on merkitty kaupparekisteriin tai
- tilinpäätösasiakirjoja ei kehotuksesta huolimatta ole toimitettu rekisteröitäväksi PRH:lle tai

- osakeyhtiö on asetettu konkurssiin, joka on rauennut yhtiön varojen puuttumiseen tai,
- elinkeinon harjoittamisen edustajaa ei ole merkitty kaupparekisteriin. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017)

Rekisteristä poisto voi tulla vireille yhtiön hakemuksesta tai PRH:n aloitteesta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017)

Kun yhtiö poistetaan rekisteristä, se ei tarkoita, että yhtiö purkaantuisi. Yhtiö on siltikin oikeuskelpoinen eli yhtiön osakkaat eivät ole vastuussa omalla taloudellaan yhtiön veloista. Yhtiön oikeustoimikelpoisuutta on kuitenkin rajoitettu ja kaikki tapahtumat eivät ole enää yhtiössä mahdollisia. Yhtiö ei voi enää hankkia oikeuksia tai tehdä sitoumuksia. Yhtiön edustajat voivat kuitenkin edustaa ja hoitaa yhtiötä siten, että sen velat tulevat maksettua tai, että yhtiön omaisuuden arvo pysyy ennallaan, esimerkiksi huoltotyöt yhtiön rakennuksessa. (Mähönen ym. 2006, 653)

Hakemuksen rekisterin poistosta voi tehdä hallitus, hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja, osakkeenomistaja tai velkoja. Hakemus tehdään PRH:lle ja se on vapaamuotoinen. Hakemuksessa esitetään pyyntö, että osakeyhtiö poistetaan rekisteristä ja pyyntö on perusteltava. Hakemus on myös allekirjoitettava hakijan toimesta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2017)

Mikäli PRH poistaa yhtiön rekisteristä, on yhtiö sellainen, joka ei ole tehnyt kaupparekisteri-ilmoitusta kymmeneen vuoteen. Yhtiöllä ei myöskään saa olla yrityskiinnityksiä ja niiden on oltava verohallinnon mukaan toimimattomia. (Mähönen ym. 2006, 659)

4.5 Viranomaisen määräämä selvitystila

Osakeyhtiö voi yhtiökokouksen päätöksellä hakeutua selvitystilaan. Lisäksi yhtiö voidaan tietyissä tilanteissa asettaa selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä. (Mähönen ym. 2006, 659)

”Rekisteriviranomaisen tulee määrätä yhtiö selvitystilaan tai poistettavaksi rekisteristä, jos:

- 1) *Yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta (OYL 20:4)*

Hallituksessa tulee olla tarpeeksi suuri määrä jäseniä, jotka täyttävät kelpoisuusehdot. Hallituksen jäsenten kelpoisuusehdoista säädetään osakeyhtiölaissa. (OYL 6:10) Toimikelpoisuus puuttuu myös niissä tilanteissa, kun hallituksessa ei ole tarpeeksi jäseniä, niin virallisia jäseniä kuin varajäseniä. Jäsenet tulee myös olla merkittynä rekisteriin asianmukaisesti. (Mähönen ym., 2006, 659)

- 2) *Yhtiöllä ei ole rekisteriin merkittyä elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 6§:ssä tarkoitettua edustajaa (OYL 20:4)*

Henkilöllä, joka harjoittaa liiketoimintaa on oltava vähintään edustaja, jolla on kotipaikka Suomessa ja jolla on oikeus ottaa vastaan elinkeinonharjoittajalle tulleita haasteita ja tiedoksiantoja. Kyseinen henkilö on myös merkittävä kaupparekisteriin. Osakeyhtiön tapauksessa tällainen henkilö tarvitaan, kun osakeyhtiön toiminnassa olevien henkilöiden kohdalla ehto ei täyty. (Mähönen ym. 2006, 660)

- 3) *Yhtiö ei ole rekisteriviranomaisen kehotuksesta huolimatta ilmoittanut tilinpäätösasiakirjoja rekisteröitäväksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä. (OYL 20:4)*

Kun tilinpäätös vahvistetaan, on yhtiöllä rekisteröimiseen aikaa kaksi kuukautta. Kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä on tilinpäätös vahvistettava varsinaisessa yhtiökokouksessa. Jotta yhtiö voidaan asettaa selvitystilaan on aikaa kuluttava vuosi ja lisäksi rekisteriviranomaisen on kehotettava yhtiötä toimittamaan tarvittavat asiakirjat rekisteröitäväksi. Tällaisia asiakirjoja on tilintarkastuskertomus ja sallituksen jäsenten/toimitusjohtajan kir-

jallinen ilmoitus siitä, koska tilinpäätös on vahvistettu ja voiton jakamisesta on päätetty. (Mähönen ym. 2006, 660)

4) Yhtiö on asetettu konkurssiin, joka on rauennut varojen puutteeseen. (OYL 20:4)

Jotta konkurssi raukeaa, on yhtiön varoja oltava niin vähän, että ne eivät riitä edes selvitysmenettelyn kustannuksiin. Tällaisessa tilanteessa yhtiö poistetaan rekisteristä. Rekisteriviranomaisen ei tarvitse olla yhteydessä yhtiön edustajiin, mikäli konkurssi raukeaa. Yhtiölle ei tarvitse myöskään tehdä kuulutusmenettelyä. (Mähönen ym. 2006, 661)

5 CASE-YHTIÖN ERITYISKYSYMYKSET JA NIIDEN RATKAISU

Tässä luvussa kerron hieman A Oy:stä ja lähdän selvittämään, mitä vaikutuksia yhtiön erityiskysymyksillä on ja miten niihin saadaan ratkaisu.

5.1 Esittely

X on vuonna 1952 perustettu A Oy:n omistajan vanhempien yritys. X yrityksen yhtiömuotoa ei ole tiedossa, mutta se ei ole tässä kohtaa vaikuttava asia. Yrityksessä tehtiin puusepän töitä. Asiakkaina olivat mm. Aarikka, nykyinen Hakolan huonekalutehdas ym. Yrityksessä tehtiin mm. kaulimia, huonekalujen jalkoja, lapion varsia ja Aarikan palloja. Vuonna 1990, kun Suomessa oli lama, yhtiö joutui konkurssiin.

Konkurssissa yrityksen toiminta loppui täysin ja A Oy:n omistajan vanhempien talo joutui pakkohuutokauppaan. Ennen huutokauppaa A Oy:n omistaja perusti A Oy:n, jonka tarkoituksena oli se, että omistajan vanhemmat, lähinnä isä, voi jatkaa yritystoimintaa. A Oy osti talon ja muut yrityksen kiinteistöt ja X-yrityksen toiminta siirtyi A Oy:n alaisuuteen.

A Oy:ssä hallituksen puheenjohtajana toimii A Oy:n omistaja ja tontilla olevat kiinteistöt ovat A Oy:n nimissä. A Oy:n omistajan isä jatkoi yritystoimintaa A Oy:ssä aina vuoteen 2000, jolloin on tehty viimeinen tilinpäätös. Yrityksen toimintaa ei ole jatkettu 2000 vuoden jälkeen eikä tilillä ole ollut tämän jälkeen tilitapahtumia. Yrityksen toiminta on keskeytetty toistaiseksi vuonna 2000 ja siitä on tehty ilmoitus verohallinnolle. Kun osakeyhtiö ilmoittaa, että toiminta keskeytyy toistaiseksi, verohallinto poistaa osakeyhtiön ennakoperintärekisteristä, arvonlisävelvollisten rekisteristä ja työnantajarekisteristä. Oma-aloitteisista veroista on tehty veroilmoitus vuonna 2000.(Verohallinto 2017)

Vuonna 2010 A Oy:n omistajan vanhempien talo paloi, joka oli A Oy:n nimissä. Tontille jäi puusepän versta ja autotalli. Talosta A Oy:n tilille vakuutusyhtiö

maksoi 78 000 euroa vakuutusrahoja. Talo tuli purkaa ja purkukustannukset talosta olivat 40 000 euroa. Huomattavat purkukustannukset maksettiin A Oy:n tililtä.

5.2 Tuhoutunut kirjanpito

A Oy:n kirjanpidon pitäminen on lopetettu vuonna 2000 ja tämän jälkeen yrityksessä ei ole tehty tilinpäätöstä. Yritystä ei kuitenkaan ole purettu tässä kohtaa vaan sen toiminta on keskeytetty toistaiseksi. Tulipalossa 2010 yrityksen kirjanpito tuhoutui talon mukana ja näin ollen yhtiön toiminnan ja tilitapahtumien seuraaminen on hankalaa. Pääsääntönä kuitenkin on se, että kaikki osakeyhtiöt ovat kirjanpitovelvollisia riippumatta siitä, minkä kokoisia tai tyyppisiä yhtiöitä ne ovat. (Mähönen ym. 2006 372)

5.3 Yrityksen varat

Yrityksen tilille tuli 2010 vuonna tulipalosta koituneet vakuutusrahat. Yrityksen tililtä on maksettu talon purkukustannukset 40 000 euroa. Lisäksi yrityksen tililtä on maksettu pieniä veroviraston määräämiä veroja yms. Tällä hetkellä A Oy:n tilillä on noin 38 000 euroa.

Ennen kuin yhtiö voidaan purkaa, tulee sen varallisuusasema selvittää. Yhtiön omistuksessa oleva omaisuus on myös muutettava rahaksi, velat on maksettava ja tämän jälkeen varat jaettava osakkeenomistajille. (Mähönen ym. 2006 652)

Yhtiön omistuksessa ovat puusepänverstas ja autotalli, jotka molemmat ovat purkukuntoiset. Puusepänverstaassa ei ole myyntikelpoista tavaraa. Kaikki koneet on poistettu tiloista. Yrityksellä ei ole velkaa tai laskuja, koska toimintaa ei ole lainkaan. Yrityksen tilillä on se 38 000 euroa, joka on jaettava osakkeenomistajille, joita tässä tapauksessa on yksi eli A Oy:n ainoa osakas ja omistaja.

5.4 Yrityksen purkamisen tapa

Osakeyhtiön purkamisessa on eri tapoja. Näitä tapoja ovat sulautuminen, jakautuminen, konkurssi, rekisteristä poisto, viranomaisen määräämä selvitystila ja va-

paahtoinen selvitysmenettely. Tässä kohtaa pois suljetaan heti jakautuminen ja sulautuminen, koska yhtiön toiminta on tarkoitus lopettaa ilman uutta yhtiötä.

Konkurssissa velallisen varallisuus käytetään kokonaan yrityksen velkojen maksumiin. Jos konkurssin päättyessä yrityksellä ei ole varoja tai jäljellä olevalla omaisuudella maksetaan loput velat, yhtiö katsotaan purkautuneeksi, kun lopputilitys on hyväksytty. (Mähönen ym. 2006 679-680) Tässä tapauksessa A Oy:llä ei ole velkoja, joita maksaa ja tilille jää varallisuutta, joten konkurssi ei ole mahdollinen.

Viranomaisen määräämä selvitystila ei myöskään ole mahdollinen, koska A Oy:llä täyttyy OYL 20:4:ssä vaaditut ehdot, jotka olen läpikäynyt 3.5 luvussa.

A Oy:n purkamiseen on käytettävä vapaaehtoista selvitysmenettelyä, jotta yritys saadaan purettua kokonaan. Yhtiötä ei voida poistaa rekisteristä, koska yrityksellä on varoja, joilla voidaan kattaa selvityskulut. Rekisteristä poistaminen ei kuitenkaan tarkoita yhtiön purkautumista ja yhtiö säilyttääkin oikeustoimikelpoisuutensa. (Mähönen ym. 2006 653) Tässä tapauksessa yritys halutaan purkaa kokonaan.

5.5 Yhtiön purkaminen vapaaehtoisella selvitysmenettelyllä

Yhtiön purkaminen tapahtuu 4. luvussa läpikäytyjen tapojen mukaisesti. Tässä yhtiössä selvitystila aloitetaan yhtiökokouksen päätökseen perustuen. (Säiläki ym. 2007, 290) A Oy:lle on valittava selvitysmies, joka edustaa osakeyhtiötä. Tässä tapauksessa, kun selvitystilaa edeltävältä ajalta ei ole toimitettu tilinpäätöstä, on se selvitysmiehen tehtävä. Tässä tapauksessa selvitysmiesten on tehtävä tilinpäätös useammalta tilikaudelta, (Säiläki ym. 2007 294) koska yhtiön toiminta on keskeytetty toistaiseksi eikä tilinpäätöstä ole tehty 18 vuoteen.

A Oy:n viimeinen kirjanpito on tuhoutunut tulipalossa 2010. Viimeisin tilinpäätös on tehty 2000, jolloin tilinpäätös on toimitettu rekisteriviranomaiselle. Tässä tapauksessa rekisteriviranomaiselta saa viimeisimmän tilinpäätöksen, johon pystyy pohjustamaan loput tilinpäätökset. Tämän 2000 vuoden jälkeen yrityksellä ei ole ollut minkäänlaisia tilitapahtumia ennen vuoden 2010 tulipaloa ja sen seurauksena tilille tullutta vakuutusyhtiön suoritusta. Vuoden 2010 jälkeen on tallessa kaikki

veroviraston laput yms., joiden perusteella tilinpäätöstä selvitysmies alkaisi tehdä.

6 VEROSEURAAMUKSET

Tässä luvussa tarkastelen veroseuraamuksia, joita osakkaalle ja yhtiölle tulee.

6.1 Yleisesti osakeyhtiön verotuksesta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt ovat itsenäisiä verovelvollisia. Yhteisön vero on 20% verotettavasta tulosta aina vuodesta 2014 alkaen. (Tomperi 2014 45) Osakeyhtiön ja osakkaan verotukset ovat erillään toisistaan. Osakeyhtiön tulo verotetaan osakeyhtiön tulona eikä se vaikuta osakkaan verotukseen. Osakeyhtiössä osakkaat voivat saada palkkaa ja luontoisetuja, joista he maksavat veroa henkilökohtaisessa verotuksessaan. (Yrittäjät 2016)

Mikäli osakeyhtiö tuottaa voittoa, voidaan voitosta maksaa osakkeenomistajille osinkotuloja. Osinkotulot ovat kokonaan tai osittain veronalaista tuloa. Verotus riippuu siitä, onko osakeyhtiö listattu vai listaamaton ja lisäksi siihen vaikuttaa myös osinkojen suuruus ja se onko osingonsaajana luonnollinen henkilö, noteerattu yhtiö vai ei-noteerattu yhtiö. (Tomperi 2014 45-46; Yrittäjät 2014)

6.2 Purkautuvan osakeyhtiön verotus

Yrityksen purkamisen veroseuraamuksia säädellään elinkeinoverolain 51d pykälässä. Kun yhtiö puretaan, sen toiminta lakkaa. Tämän vaikutuksena osakeyhtiön ennenaikaiset kulukirjaukset kirjanpitoon ovat myös verotettavaa tuloa. Kun yhtiö puretaan, sovelletaan purkamiseen käyvän arvon periaatetta. Purkautuvan yhtiön verotuksessa kaikki yhtiön omaisuus katsotaan luovutetuksi ja täten niiden käypä arvo katsotaan veronalaiseksi tuloksi. Tällaiseen omaisuuteen lasketaan kaikki sellainen varallisuus, jolla on vaihtoarvoa. (Myrsky 2008 175; Leppiniemi 2014 507; L24.6.1968/360)

Esimerkki 1 A Oy purkautuu. A Oy:llä on elinkeinotoimintaan kuuluvana käyttöomaisuutena rakennus sekä koneita ja kalustoa, joiden verotuksessa poistamaton hankintameno on 150 000 euroa ja käypä arvo 200 000 euroa. Purkautumisvuonna yhtiön varsinainen elinkeinotoiminta on ollut 60 000 euroa tappiollinen. Yhtiö omistaa lisäksi henkilökohtaiseen tulolähteeseen kuuluvan asunto-osakkeen, jonka verotuksessa poistamaton hankintameno on 80 000 ja käypä arvo 90 000. Purkautumisvuonna asunto-osakkeen vuokraamisesta on syntynyt nettotulua 5 000 euroa. A Oy:llä ei ole velkoja.

Yhtiön purkautumisvuoden elinkeinotoiminnan tappioksi muodostuu 10 000 euroa ($200\,000 - 150\,000 - 60\,000$). Tappio ei siirry jako-osan saajalle purkautumisen yhteydessä.

Yhtiön purkautumisvuoden henkilökohtaisen tulolähteen tulokseksi muodostuu 15 000 euroa ($90\,000 - 80\,000 + 5\,000$). Yhtiö ei saa vähentää henkilökohtaisen tulolähteen tuloksesta elinkeinotoiminnan tappiota, vaan yhtiön henkilökohtaisen tulolähteen tuloksesta (15 000 euroa) menee veroa yhteisöverokannan (20 %) mukaisesti 3 000 euroa.

Kuvio 3. Purkautuvan yhtiön verotus-esimerkki. (Verohallinto 2017) Viitattu 6.4.2018

Kuvio 3 esittää purkautuvan yhtiön esimerkkitapausta, jossa purkautuvan yhtiön toiminta on ollut purkautumisvuonna tappiollista. Hankintamenoksi on vahvistettu verotuksessa poistamaton hankintameno 150 000 euroa ja tämän käyttöomaisuuden käypä arvo on 200 000. Tällöin purkamisen verotuksessa katsotaan käypää arvoa, ei hankintamenoa. Tässä tapauksessa kuitenkin hankintameno on vähennettävä käyvästä arvosta, koska sitä ei ole vähennetty verotuksessa. Lisäksi on vähennettävä purkautumisvuoden tuloksen tappiollisuus 60 000, jolloin elinkeinotoiminnan tappioksi muodostuu 10 000 euroa ja tämä summa ei siirry jako-osan saajalle.

Henkilökohtaisena tulonlähteenä on asunto-osake, joka on vuokrattu ulkopuoliselle. Tämä ei siis varsinaisesti liity elinkeinotoimintaan. Ja kuten kuviosta näkee, purkautuessa nämä summat erotetaan ja osakkeenomistaja maksaa henkilökohtaisen tulonlähteen tuloksesta 3000 euroa veroa.

6.3 Osakkaiden verotus

Mikäli purkautuvan osakeyhtiön hankintameno eli summa, joilla osakkeita on ostettu, on pienempi kuin osakkeiden luovutushinnaksi laskettava arvo, osakeyhtiölle syntyy purkuvoittoa. Tällöin osakkeenomistajat saavat jako-osan. Purkutappio syntyy, kun hankintameno on suurempi kuin purkautumisessa osakkeenomistajalle siirtyvä varallisuuden arvo. Purkuvoittoa tai purkutappiota käsitellään saajan verotuksessa samalla tavalla kuin osakkaiden luovutusvoittoa ja purkutappiota. (Myrsky 2008 176; Leppiniemi 2014 507)

EVL 51d§:n mukaan purkautuvan yhtiön osakkaiden hankintameno eli summa, joilla osakkeita on ostettu, ei ole yhtiön osakkaalle vähennyskelpoinen meno eikä purkautuvasta yhtiöstä saatava jako-osa ole veronalaista tuloa, jos osakkeet ovat verovapaasti luovutettavia osakkeita. Osakkeet ovat verovapaasti luovutettavia EVL 6b§:n 1 momentin mukaan silloin, jos verovelvollinen on omistanut osakkeet yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ennen osakkeiden luovutusta. Osakkeenomistajan on myös luovutettava vähintään 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta. (Myrsky 2008 176;EVL)

6.4 Jako-osan verotus

Jako-osan saamisessa purkautuvan yhtiön osakkeet vaihdetaan jako-osaan, joka voi olla rahaa tai muuta omaisuutta. Luovutushintana pidetään jako-osan käypää arvoa ei hankintamenoa. Se saavatko osakkeenomistajat luovutusvoittoa vai luovutustappiota selviää, kun lasketaan jako-osan käyvän hinnan ja hankintamenon erotus. Jos jako-osuuden käypä arvo on suurempi kuin osakkaiden verotuksessa poistamatta oleva hankintameno, syntyy osakkeenomistajalle luovutusvoitto, josta osakas maksaa veroa. Jos taas hankintameno on suurempi kuin käypä arvo, syntyy tappiota. (Verohallinto 2017)

Osakeyhtiön purkautumisen yhteydessä siirtyvistä kiinteistöistä, rakennuksista ja arvopapereista on maksettava varainsiirtovero.(Tomperi 2014 145)

6.5 Purettavan yhtiön veroseuraamukset

Yhtiön verotus toimitetaan viimeisen kerran purkautumiseen päätyvältä verovuodelta. Osakeyhtiön luovutushinnaksi katsotaan käypä arvo, josta vähennetään hankintameno, jolla osakkeet on aikoinaan ostettu. Koska osakeyhtiö puretaan selvitysmenettelyn avulla, on purkautumisessa tiettyjä kuluja. Selvitysmiehen kulut ovat vähennyskelpoisia menoja. Tämä johtuu siitä, että selvitysmiehen tehtävä on realisoida yrityksen varat ja säilyttää se ennallaan ja täten näiden ei katsota olevan osakkaiden menoja. (Verohallinto 2017)

Verotuksessa jako-osan luovutusajankohdaksi katsotaan yleensä se päivä, jolloin selvitysmies antaa yhtiökokoukselle lopputilityksen. Lähtökohtaisesti yhtiön omaisuus on tällä päivällä myös arvostettava käypään arvoon. (Verohallinto 2017) Osakasta verotetaan sinä verovuonna, jolloin selvitysmies on antanut lopputilityksen yhtiökokoukselle. (Veronmaksajat 2014)

6.6 Osakkaan verotus

Tässä tapauksessa, kun A Oy:n omistaja on omistajana perustanut yhtiön, osakkeiden poistamaton hankintameno muodostuu alkuperäisestä pääomasijoituksesta. (Veronmaksajat 2014)

A Oy:n tapauksessa yhtiön hankintamenona on ollut pakkohuutokaupan huuto 100 000 markkaa. Euroiksi käännettynä yhtiön arvo on kertoimen 5,94573 mukaan 16 818,79 euroa. Yrityksen käypä arvo tällä hetkellä on 38 000 euroa.

A Oy:n omistuksessa oleva talo on tuhoutunut ja sitä kautta yritys on saanut vakuutuskorvauksen. Korvaus on maksettu yrityksen tilille ja siitä on vähennetty purkukustannukset. Tilillä on tällä hetkellä varoja 38 000 euroa. Koska tässä tapauksessa voidaan osoittaa, että omaisuuden arvo on alentunut tulipalon seurauksena, saadaan menojäännöksestä tehdä lisäpoisto, joka alentaa menojäännöksen käypään arvoon eli 38 000 euroa, joka on yrityksen tilillä. (L24.6.1968/360)

Tässä tapauksessa A Oy:n käypä arvo on 38 000 euroa, josta omistaja maksaa purkuvoitosta veron osuuden ja lisäksi osakeyhtiön omistamasta kiinteistöstä varainsiirtoveroa.

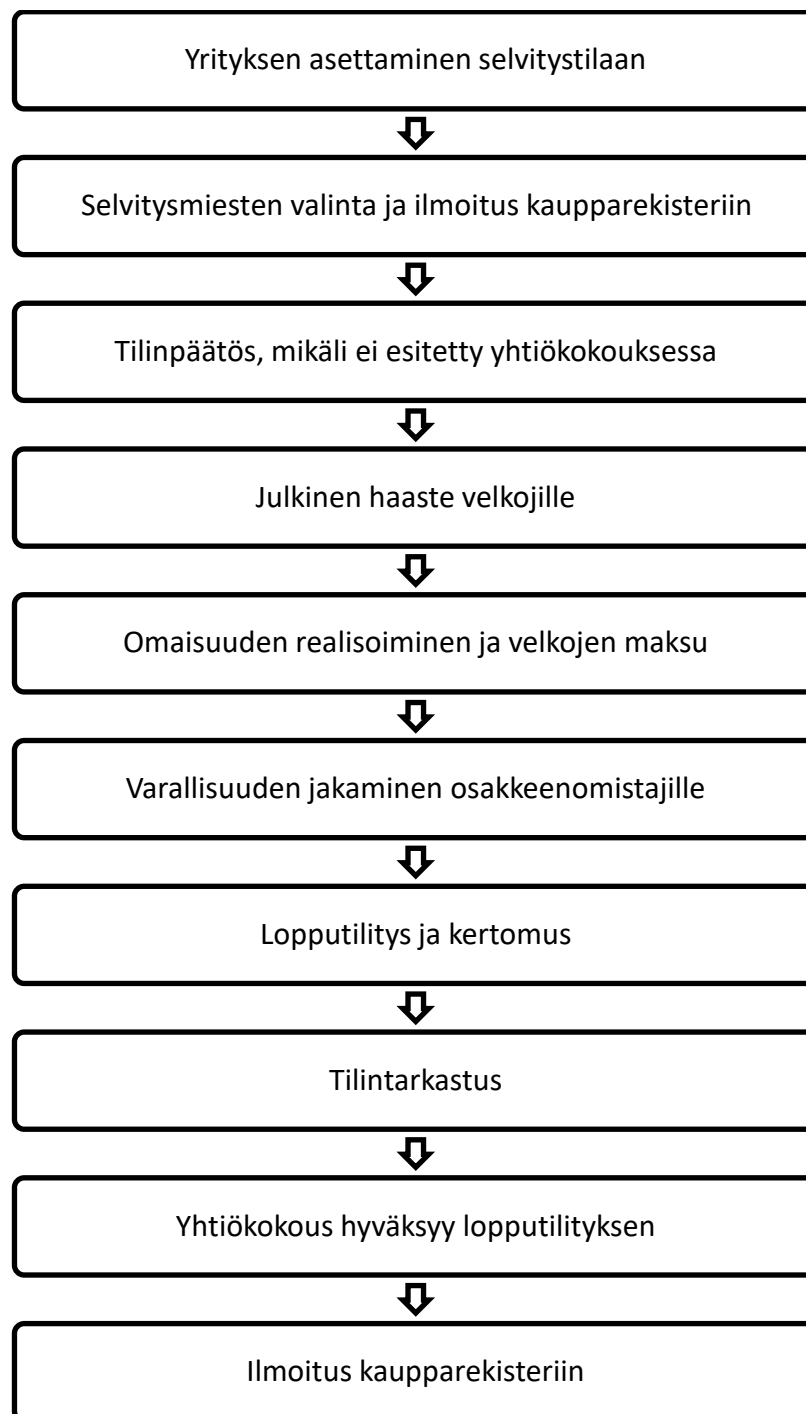
7 POHDINTAA

7.1 Opinnäytetyön tavoite

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tutkia osakeyhtiön purkamista. Erityisesti keskityttiin vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn. Osakeyhtiölaki määrittelee melko tarkasti osakeyhtiön purkamisen vaiheet. Teoriaosassa käytiin läpi purkamisen vaiheet ja erityisesti tarkasteltiin vapaaehtoista selvitysmenettelyä. Työn empiirisessä osassa keskityttiin case-yrityksen erityisongelmiin ja käytiin läpi yrityksen ja osakkaan veroseuraamukset. Tarkoituksena on purkaa A Oy, mutta tätä ei tehty, jotta opinnäytetyön valmistuminen ei pitkittyisi. Etenin työssäni helpommasta hankalampaan osioon ja työn lopussa keskitytään A Oy:n erityiskysymyksiin. Tässä viimeisessä luvussa käyn lyhyesti läpi selvitysmenettelyn ja työni kokonaisuudessaan.

Aluksi työssäni kävin läpi osakeyhtiön purkamisen kaikki eri tavat. Nämä tavat ovat konkurssi, jakautuminen, sulautuminen, rekisteristä poistaminen, viranomaisen määräämä selvitystila ja vapaaehtoinen selvitysmenettely. Keskityin omana lukunaan vapaaehtoiseen selvitysmenettelyyn ja muut purkamisen tavat kävin läpi lyhyesti.

Vapaaehtoisen selvitysmenettelyn läpikäymisessä suuntaviivat antoi osakeyhtiölaki, jossa on melko selkeästi määritelty selvitysmenettelyn eri vaiheet. Kuvio 4, jossa on läpikäyty selvitystilan eri vaiheet.

Kuvio 4 Selvitystila vaiheittain

Kun yhtiö asetetaan selvitystilaan, päätöksen siitä tekee yhtiökokous. Selvitystila alkaa heti, kun yhtiökokous tekee päätöksen. Samalla yhtiökokous valitsee selvi-

tysmiehen, joka korvaa yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan. Myös yhtiön sisäinen henkilö voi olla selvitysmiehenä. Selvitysmiehet rekisteröidään kaupparekisteriin ja he tekevät yhtiön tilinpäätöksen. Selvitysmiesten on myös haettava julkinen haaste velkojille, jonka antaa rekisteriviranomainen. Haasteessa on määräpäivä, mihin mennessä saatavansa on ilmoitettava, muuten ne lakkaavat. Haasteen jälkeen selvitysmies realisoi yhtiön omaisuuden ja maksaa yhtiön velat. Kun velat on yhtiöstä maksettu, on selvitysmiesten jaettava osakkeenomistajille jakoosuudet yhtiöjärjestyksen mukaan. Kun jako on tehty, on selvitysmiesten tehtävä lopputilitys ja kertomus selvitysmenettelystä, joka annetaan tilintarkastajille, jotka tekevät oman kertomuksen, jossa arvioivat selvitysmenettelyä. Tilintarkastajien kertomuksen jälkeen yhtiökokouksessa tarkastetaan ja hyväksytään lopputilitys. Selvitysmiesten viimeisenä tehtävänä on ilmoittaa yhtiön purusta ja lopputilityksestä kaupparekisteriin. Kun osakeyhtiö purkautuu, se ei enää ole oikeushenkilö ja tämän vuoksi se ei voi enää hankkia omaisuutta tai tehdä sitoumuksia.

Vapaaehtoinen selvitystila tulee osakeyhtiön purkamisessa vaihtoehdoksi silloin, kun yhtiön elinkaari on tullut tiensä päähän ja se halutaan purkaa. Selvitysmenettelyn ehtona on myös se, että yhtiöllä on sen verran varoja, että selvitysmenettelyn kulut saadaan katetuksi. Mikäli näin ei ole, on yhtiö haettava konkurssiin.

Seuraavaksi esittelin työssäni case-yhtiön. Yhtiön toiminta on keskeytetty toistaiseksi vuonna 2000. Yhtiön omistuksessa oleva omakotitalo paloi 2010 ja tällöin yhtiön tilille siirtyi vakuutuskorvauksesta 70 000 euroa. Tässä tapauksessa, kun yhtiön tilillä on menojen jälkeen vielä omaisuutta, on purkamisen tapana vapaaehtoinen selvitysmenettely, joka tapahtuu kuvio 4:n mukaisesti. Selvitysmiesten on tässä tapauksessa tehtävä tilinpäätös usealta tilikaudelta, koska A Oy:ssä ei ole ollut toimintaa 2000 vuoden jälkeen.

Kuudennessa luvussa läpikävin osakeyhtiön verotusta yleisesti. Lisäksi tarkastelin purkautuvan yhtiön veroseuraamuksia ja A Oy:n osakkaan verotusta.

7.2 Prosessin arviointi

Opinnäytetyö eteni suunnitelmien mukaisesti. Kävin läpi systemaattisesti osakeyhtiön purkamista. Aikataulua en pystynyt täysin noudattamaan oman henkilökohtaisen elämäntilanteen vuoksi. Kun 2018 vuoden alussa sain aloitettua työn tekemisen, eteni se systemaattisesti eteenpäin. Keräsin ensin aineistoa työhöni. Teoriaan keräsin paljon eri lähteitä niin oikeuskirjallisuudesta, lainsäädännöstä kuin artikkeleista. Pyrin kirjoittamaan työni siten, että lukijan olisi helppoa ymmärtää lukemaansa.

Työn empiirisessä osassa oli tarkoitus purkaa A Oy. Päätin kuitenkin, että en pura yhtiötä, jotta työni valmistuminen ei pitkittyisi. Byrokratiassa kuitenkin aina menee aikaa ja halusin kuitenkin työni valmiiksi mahdollisimman nopeasti. Työni esimerkkiyrityksen A Oy:n erityiskysymykset tuottivat hankaluuksia. Oli hankalaa löytää kirjallisuutta näihin erityiskysymyksiin.

LÄHTEET

Blummé, N., Pitkänen T., Raunio M. & Äärilä L. 2001. Yritystoiminnan uudelleenjärjestely. Helsinki. KHT-Media Oy

Koulu, S., Lindfors H. 2004. Konkurssilaki- pääpiirteet, säännökset ja valmisteluaineisto. Helsinki. WSOY

Kyläkallio, K. 2016. Osakeyhtiön vapaaehtoinen purkaminen. Viitattu 13.3.2018. <https://tilisanomat.fi/yritysjuridiikka/osakeyhtion-vapaaehtoinen-purkaminen>

L21.7.2006/624. Osakeyhtiölaki. Viitattu 13.3.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624>

L24.6.1968/360. Laki elinkeinon verottamisesta. Viitattu 6.4.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1968/19680360#P51d>

Leppiniemi, J. & Walden R. 2014. Tilinpäätös- ja verosuunnittelu. Helsinki. Talentum.

Murtoniemi, A. 2015. Yrityksen perustaminen ja yhtiömuotojen erot. Viitattu 13.3.2018. <https://www.talousverkko.fi/yrityksen-perustaminen-ja-yhtiömuotojen-erot/>

Myrsky M., Ossa J. 2008. Verotuksen perusteet. Helsinki. Talentum.

Mähönen, J., Säiläkivi A. & Villa S. 2006. Osakeyhtiölaki käytännössä. Helsinki. WSOYpro

Norri, M. 1997. Osakeyhtiö- käytännön käsikirja. Helsinki. Rakennustieto Oy

Ossa, J. 2014. Sukupolvenvaihdos ja yritystoiminnan lopettaminen. Helsinki. Hansaprint Oy

Patentti- ja rekisterihallitus. 2017. 14 000 yritystä uhkaa poisto kaupparekisteristä. Viitattu 21.3.2018. https://www.prh.fi/fi/uutislistaus/2017/P_11344.html

Patentti- ja rekisterihallitus. 2017. Apportti osakeyhtiössä. Viitattu 13.3.2018.
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/apporttiehto.html>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2017. Kuinka haet selvitystilaan määräämistä tai rekisteristä poistamista?. Viitattu 21.3.2018.
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/lopettaminen/pakkoselvitystila.html>

Patentti- ja rekisterihallitus. 2018. Kuulutushakemus velkojille osakeyhtiöiden sulautumisessa. Viitattu 21.3.2018.
<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutosilmoitus/sulautuminen/kuulutushakemus.html>

Säiläkivi, A., Mähönen J. & Villa S. 2007. Osakeyhtiölaki pienyhtiössä. Helsinki. WSOYpro

Tomperi, S. 2014. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. Helsinki. Sanoma Pro Oy

Ukko.fi. 2014. Oman yrityksen perustaminen- yritysmuodon valinta. Viitattu 21.3.2018.
<https://www.ukko.fi/oman-yrityksen-perustaminen-yritysmuodon-valinta/>

Verohallinto. 2017a. Osakeyhtiön purkautuminen verotuksessa. Viitattu 6.4.2018.
<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/60312/osakeyhtiön-purkautuminen-verotuksessa/>

Verohallinto. 2017b. Toiminnan keskeyttäminen – osakeyhtiö ja osuuskunta. Viitattu 6.4.2018.
https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yrityksen-elinkaari/toiminnan_lopettaminen/osakeyhtio-ja-osuuskunta/toiminnan_keskeyttaminen_osakeyhtio_ja/

Veronmaksajat. 2014. Yrityksen lopettaminen: Osakeyhtiön omistajan verotus. Viitattu 6.4.2018.
<https://www.veronmaksajat.fi/Veroarkistot/Taloustaidon->

yritysartikkelit/Yrityksen-myynti-yritysjarjestelyt-ja-sukupolvenvaihdos/Yrityksen-lopettaminen-Osakeyhtion-omistajan-verotus/

Villa, S. & Mähönen J. 2006. Osakeyhtiö 3. Helsinki. WSOYpro

Yrittäjät, 2014. Osakeyhtiö. Viitattu 13.3.2018. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/yritysmuodot-ja-vastuut/osakeyhtio-317935#quickset-valilehti=0>

Yrittäjät, 2018. Yrittäjyys Suomessa. Viitattu 13.3.2018. <https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/yrittajyys-suomessa-316363>

Yrittäjät, 2014. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 6.4.2018. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/osakeyhtion-verotus-321148>

Yritys-suomi. Konkurssi. Viitattu 14.3.2018. <http://www.talousapu.fi/konkurssi>

Yritystulkki, 2018. Osakeyhtiö. Viitattu 13.3.2018. <http://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/aloittava-yrittaja/yhtiomuodot/oy/>